

Leeswijzer

Wijziging Verordening inspraak, digitale meningspeiling, burgerinitiatief en referenda Rotterdam 2018

Waarom wordt de inspraakverordening gewijzigd?

In Rotterdam vinden we de betrokkenheid van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties bij de ontwikkeling van beleid belangrijk. Daarom zetten we als gemeente al jarenlang in op verschillende participatie-instrumenten om het beleid beter aan te laten sluiten op de wensen van de stad. Het bestuursmodel van Wijk aan Zet is hier een goed voorbeeld van, waar de wijk- en dorpsraden een belangrijke rol spelen in het betrekken van Rotterdammers. We vinden het daarnaast ook belangrijk dat initiatiefnemers de ruimte krijgen om initiatieven in te dienen en te realiseren. Onderdeel hiervan is bijvoorbeeld het uitdaagrecht (*Right2Challenge*), dat al sinds 2015 in Rotterdam bestaat.

Per 1 januari 2025 geldt de "wet Versterking participatie op decentraal niveau". De landelijke overheid wil dat gemeenten duidelijke spelregels vastleggen over hoe inwoners betrokken worden bij beleid. Dit geldt ook voor regels over het uitdaagrecht (*Right2Challenge*). Het vastleggen van deze spelregels in een verordening past in de bestaande ontwikkelingen in Rotterdam rondom participatie. Dit draagt bij aan meer transparantie en duidelijkheid. Daarom leggen we de Rotterdamse spelregels voor participatie, het uitdaagrecht en maatschappelijke initiatieven vast in de inspraakverordening.

Wat wijzigt er?

Net als alle andere gemeenten heeft Rotterdam al langere tijd een inspraakverordening. Dat is de [Verordening inspraak, digitale meningspeiling, burgerinitiatief en referenda Rotterdam 2018](#). In deze verordening staan niet alleen regels over inspraak, maar ook over een aantal andere participatie-instrumenten, zoals de digitale meningspeiling en het burgerinitiatief. Deze instrumenten blijven ongewijzigd. De wijzigingen hebben betrekking op drie onderwerpen die worden toegevoegd aan de verordening:

1. Participatie bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid
2. Het uitdaagrecht (*Right2Challenge*)
3. Maatschappelijke initiatieven

Wat is het verschil tussen inspraak en participatie?

Inspraak betekent dat burgers de mogelijkheid krijgen om hun mening te geven over bepaalde plannen of besluiten die al in ontwikkeling zijn. Het is een vorm van participatie waarbij de gemeente inwoners vraagt om feedback. Inwoners kunnen bijvoorbeeld opmerkingen, suggesties of bezwaren indienen. De procedure voor inspraak is wettelijk geregeld in afdeling 3.4. van de AWB (Algemene Wet Bestuursrecht). Deze vorm van participatie blijft ook na de wijziging gewoon bestaan in de verordening.

Participatie is een breder begrip en gaat over de betrokkenheid van inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. De mate van invloed van inwoners kan bijvoorbeeld groter zijn bij de voorbereiding van beleid en kan op informele wijze plaatsvinden. Er zijn verschillende participatie-instrumenten die toegepast kunnen worden gedurende het participatietraject, zoals een burgerberaad, inspraakprocedure of stadsgesprekken.

Wanneer geldt de verordening?

Soms heeft de gemeente al regels over participatie voor specifiek beleid. Denk bijvoorbeeld aan de subsidieregeling voor bewonersinitiatieven. Of de omgevingswet waarin ook regels staan over het participatieproces. Dan geldt deze verordening niet. De verordening geldt dus alleen voor nieuw beleid waar nog geen regels bestaan voor participatie.

Participatie

De spelregels voor participatie bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid staan in Hoofdstuk 2 van de verordening. Het uitgangspunt is dat de gemeente bij het ontwikkelen van beleid voor de stad een participatieaanpak maakt. Dit geldt bij de voorbereiding, de uitvoering en evaluatie van beleid. Het uitgangspunt is 'Participatie, tenzij'.

De participatieaanpak

In de participatieaanpak staat hoe het participatieproces eruit zal zien. Er wordt altijd aandacht besteed aan hoe betrokkenen kunnen participeren. De participatieaanpak legt duidelijk uit hoe inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties kunnen meedenken over beleid. Er staat bijvoorbeeld in wat het doel is van de participatie, hoe mensen betrokken worden, en hoeveel invloed deelnemers aan het participatieproces hebben in de verschillende fasen van het proces. De gemeente deelt de participatieaanpak met de betrokkenen voordat het participatieproces start.

Terugkoppeling participatieproces

De gemeente zorgt voor een terugkoppeling van het participatieproces en de resultaten. De terugkoppeling wordt op een duidelijke en toegankelijke manier gedeeld met de inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

De terugkoppeling bevat in ieder geval:

- De gekozen participatieaanpak, met daarin aandacht voor de procedure en de betrokken inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties;
- De inbreng van de deelnemers aan het participatieproces;
- Hoe de inbreng van de deelnemers is of wordt meegenomen in de besluitvorming.

De gemeente zet zich in om - waar het kan - participatie te organiseren. Er zijn situaties waarin de gemeente kan besluiten om geen participatie te organiseren. Bijvoorbeeld wanneer de gemeente het beleid niet zelf kan bepalen, of in het kader van openbare orde en veiligheid.

Uitdaagrecht: Right2Challenge

Via het uitdaagrecht kunnen inwoners of maatschappelijke organisaties de gemeente uitdagen om bestaande gemeentelijke taken over te nemen en deze zelf uit te voeren, als zij denken dat zij deze taken net zo goed of beter te kunnen uitvoeren. Het overnemen van een taak moet een maatschappelijke waarde hebben voor de wijk of de buurt, en mag geen winstoogmerk hebben.

In de gemeente Rotterdam hebben wij al sinds 2015 beleid voor Right2Challenge. Met de wijziging van de verordening worden ook de spelregels voor Right2Challenge in een verordening opgenomen. Deze kaders en voorwaarden van het uitdaagrecht worden omschreven in Hoofdstuk 3 van de verordening. In artikel 11, lid 1 staan de voorwaarden waaraan een uitdaging moet voldoen. Aanvullend op de voorwaarden in de verordening zal het college nadere regels opstellen met een gedetailleerde procesbeschrijving voor het uitdaagrecht.

De gemeente mag een verzoek om gebruik te maken van het uitdaagrecht weigeren als het niet voldoet aan de regels, als het niet haalbaar is om het uit te voeren, of als het in strijd is met andere regels (zie art. 11, lid 2).

Maatschappelijke initiatieven

Dit hoofdstuk biedt een kader voor maatschappelijke initiatieven die niet vallen onder bestaande regelingen. Het gaat hierbij om de dienstverlening die initiatiefnemers kunnen verwachten van de gemeente bij het indienen van een initiatief, zoals contact met de gemeente en advisering over het initiatief.

Vragen?

Op de consultatieavond van 4 juni kunt input geven en uw vragen stellen over de concept wijzigingen. Voor vragen ter verduidelijking van de conceptwijziging kunt u ook contact opnemen via participatieverkiezingen@rotterdam.nl.

Disclaimer

Dit document is bedoeld als toelichting bij de concept **Wijziging Verordening inspraak, digitale meningspeiling, burgerinitiatief en referenda Rotterdam 2018**. De tekst in de verordening is altijd leidend.